

Innehållet i Hemmets egendomsförsäkring sammanställs av försäkringsbrevet, dessa försäkringsvillkor och de allmänna avtalsvillkoren.

BEGREPP SOM ANVÄNDS I FÖRSÄKRINGSVILLKOREN	1
1 FÖRSÄKRADE OCH FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET	2
2 FÖRSÄKRINGSOBJEKT	2
2.1 Byggnad	2
2.2 Lösöre	2
2.3 Resgods	3
2.4 Namngivet föremål	3
2.5 Egendom som ansluter sig till företagarverksamhet	3
2.6 Fast inredning i lägenhet	3
2.7 Skador som hyresgäst orsakat med avsikt	3
3 FÖRSÄKRINGSSKYDD	3
3.1 Skydd vid plötslig och oförutsedd händelse	3
3.2 Brandskydd	3
3.3 Naturfenomenskydd	3
3.4 Stöld- och skadegörelseskydd	3
3.5 Läckageskydd	3
3.6 Skydd för VVS-anordning	3
3.7 Skydd för elektrisk anordning	3
3.8 Skydd vid avbrott i boende	3
4 ALLMÄNNA BEGRÄNSNINGAR I FÖRSÄKRINGSSKYDDEN	3
5 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER	4
5.1 Omsorgsfull användning och förvaring av egendom	4
5.2 Brandsäkerhet	4
5.3 Avvärjning av transportskador	5
5.4 Avvärjning av skador till följd av naturfenomen	5
5.5 Avvärjning av läckageskador	5
6 ERSÄTTNING AV SKADOR	5
6.1 Ersättningsgrunder	5
6.1.1 Direkt sakskada	5
6.1.2 Ersättningsbegränsningar	5
6.1.3 Övriga skador	5
6.1.3.1 Avbrott i boende	5
6.1.3.2 Förhindrad användning av resgods	5

6.1.3.3 Kostnader för transport av resgods	5
6.1.3.4 Kristerapi	6
6.2 Uppskattning av egendomens pris och uträkning av skadebeloppet	6
6.2.1 Byggnad	6
6.2.1.1 Uppskattning av byggnadens pris	6
6.2.1.2 Uträkning av beloppet av skada på byggnad och förutsättning för ersättning	6
6.2.1.3 Läckageskador till följd av bräckage på rörrät i byggnaden	6
6.2.1.4 Avdrag på VVS-anordning och elektrisk anordning	6
6.2.2 Gårdsområde	6
6.2.3 Lösöre	6
6.2.3.1 Uppskattning av priset på lösöre	6
6.2.3.2 Uträkning av beloppet av skada på lösöre	6
6.2.3.3 Uträkning av beloppet av skada på bestämda föremålsgrupper	6
6.2.3.4 Uträkning av beloppet av skada på motorfordon och övriga motordrivna fortkaffningsmedel	7
6.2.3.5 Föremål som inte längre är i dagligt bruk	7
6.2.4 Övrig egendom	7
6.2.4.1 Hyrd eller lånad egendom	7
6.2.4.2 Fast inredning i lägenhet	7
6.3 Utbetalning av ersättning	7
6.3.1 Reparation	7
6.3.2 Ersättning i pengar	7
6.3.3 Ny egendom i den skadade egendomens ställe	7
6.4 Självrisk och övriga avdrag	7
6.4.1 Självrisk	7
6.4.2 Inverkan av personers förfarande	7
6.4.3 Skattelagstiftningens inverkan	7
6.4.4 Uträkning av avdrag	7
6.5 Försäkringspremie och Indexjusteringar	7
6.5.1 Omständigheter som inverkar på försäkringspremien	7
6.5.2 Indexjusteringar	8

BEGREPP SOM ANVÄNDS I FÖRSÄKRINGSVILLKOREN

Försäkring till maximibelopp

Enskilt föremål, lösöre eller enskild byggnad kan försäkras till ett maximibelopp. Skadebeloppet beräknas också i detta fall enligt dessa hemförsäkringsvillkor, men i ersättning utbetalas högst det maximibelopp som valts för objektet och antecknats i försäkringsbrevet. Skador ersätts upp till det avtalade ersättningsbeloppet utan kontroll av huruvida det valda maximibeloppet räcker till för att täcka priset för hela det försäkrade objektet (förstariskregeln).

Rumsyta

Med rumsyta avses den vågräta ytan i en våning eller i flera våningar som begränsas av den inre ytan på de väggar som omger lokalen. Till rumsytan räknas utrymmen med en höjd av 160 cm och däröver. I lokaler med mer än en (1) våning, uträknas rumsytan genom att de olika våningarnas rumsyta räknas samman.

Rumsprogram

Med rumsprogram avses en beskrivning av byggnadens rum, utrymmenas yta och användningsändamål.

Dagspris på lösöre

Med ett föremåls dagspris avses det penningbelopp som fås, då från nyanskaffningspriset görs avdrag för sänkning av priset till följd av föremålets ålder, användning, försummelse av dess underhåll eller skötsel eller minskad användbarhet. Lösörets dagspris är priset på ett begagnat föremål.

Nyanskaffningspris på lösöre

Med ett föremåls nyanskaffningspris avses det penningbelopp som behövs för anskaffning av ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Resterande pris

Med resterande pris avses det pris som egendomen har omedelbart efter en skada uppskattat enligt samma grunder som omedelbart före skadan.

Samling

Med en samling avses en grupp föremål som samlats enligt ett system och vars pris i form av samling är större än det sammanlagda priset för de enskilda föremålen. Typiska samlingar är t.ex. frimärkssamlingar eller myntsamlingar. En samling behöver inte vara fullständig. Med samling avses t.ex. inte en antikmöbelgrupp, cd-skivor eller diverse sedvanliga tavlor eller böcker.

Bruksanordning

Med bruksanordning avses till vattenledningsnät fast kopplad anordning, såsom diskmaskin eller tvättmaskin.

Fast inredning i lägenhet

Med fast inredning i lägenhet avses egendom på aktieägarens underhållsansvar enligt 4 kap. 2–3 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) samt i bostaden gjorda inrednings- och förbättringsarbeten. Sådana är exempelvis

- fasta inventarier, såsom köksskåp och badrumsmöbler
- ytmaterial, såsom kakel, parketter och tapeter
- bastu, luftkonditionering och luftvärmepumpar som installerats i efterskott.

Gångse pris

Med gångse pris avses det kontanta pris som vid tidpunkten för skadan skulle ha fåtts för föremålet eller byggnaden i Finland, om de hade saluförts på ändamålsenligt sätt. Vid fastställandet av byggnadens gångse pris avdras från fastighetens gångse pris andelen för tomtens och övriga byggnader.

VVS-anordningar

Med VVS-anordningar avses fasta värme- (V), ventilations- (V) och sanitets- (S) anordningar jämte rörrät som betjänar den försäkrade byggnaden och dess användning samt till dem hörande behållare, rörrät, vatten- och värmeledning samt avlopp för avloppsvatten på tomtens fram till allmän anslutning. Täckdikesrör samt dagvattenrör, takrännor och stuprör på byggnadens utsida hör inte till här avsedda VVS-anordningar. Med VVS-anordningar avses inte vedeldade bastuugnar, öppna spisar och andra eldstäder.

Självrisk

Med självrisk avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren och som avdras från det skadebelopp som ersätts i samband med ett försäkringsfall.

Resa

Med resa avses resande som företas bort från den normala, dagliga livsmiljön och som omfattar turresan till resmålet, vistelse på orten samt returresan (t.ex. semesterresor). Med resa avses inte sedvanlig förflyttning t.ex. skötsel av ärenden, fritidsintressen, visiter, resor till egen fritidsbostad eller till arbets- eller studieorten.

Byggnadens totalyta

Byggnadens totalyta räknas enligt byggnadens yttre mått (längd x bredd). Till totalytan räknas utrymmen med en höjd av 160 cm och däröver. Till totalytan räknas oppvärmat förråd, garage eller annat utrymme i fast anslutning till byggnaden. Vid uträkningen av totalytan beaktas inte öppna skyddstak, terrasser eller balkonger. I byggnader med mer än en (1) våning, uträknas byggnadens totalyta genom att våningarnas yta räknas samman.

Byggnadens dagspris

Med en byggnads dagspris avses det penningbelopp som fås, då från nyanskaffningspriset görs avdrag för sänkning av priset till följd av byggnadens ålder, användning, obeholdhet, försummelse av dess underhåll eller skötsel eller nedsatt användbarhet eller otidsenlighet. Vid uppskattningen av byggnadens värde beaktas också uppenbar inverkan av förändrade förhållanden på orten, byggnadens läge samt uppenbar inverkan av andra orsaker.

Byggnadens nyanskaffningspris

Med byggnadens nyanskaffningspris avses det penningbelopp som behövs för att låta bygga en ny byggnad med samma yta, volym och våningsantal, likadan exteriör samt motsvarande rumsprogram och utrustningsstandard.

Idrottsredskap och -utrustning

Med idrottsredskap och -utrustning avses föremål som används för idrottsprestationer, såsom skid- och slalomutrustning, golfutrustning, racketsportutrustning, ridutrustning samt dykarutrustning.

Elektriska anordningar

Med elektriska anordningar som räknas till lösöret avses till elnätet kopplade flyttbara anordningar som använder elström. Med elektriska anordningar (E) i en byggnad avses fast installerade elektriska anordningar, elledningar och elkablar i byggnaden och på tomten fram till allmän anslutning som betjänar den försäkrade byggnaden och dess användning. Spis, ugn och spisfläkt räknas till elektriska anordningar i en byggnad. Med elektriska anordningar avses inte VVS-anordningar.

Definition av översvämning

- **Havsvattenöversvämning**
Med havsvattenöversvämning avses exceptionell höjning av havsvattenståndet till följd av stormvind, förändringar i lufttryck eller strömning i de danska sunden.
- **Översvämning på grund av störtregn**
Med översvämning på grund av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn orsakar översvämning av vatten på markytan.
- **Översvämning i vattendrag**
Med översvämning i vattendrag avses exceptionell höjning av vattennivån i älv, å, flod, sjö, dike eller bäck till följd av exceptionellt regn eller snösmältning eller av fördämning som bildats av is eller issörja.
- **Bedömning av vad som är exceptionellt**
Regn betraktas som exceptionellt, då nederbörds mängden är minst 30 mm i timmen eller 75 mm på ett dygn. Som exceptionell höjning av vattennivån eller havsvattenståndet betraktas ett vattenstånd, vars sannolikhet är en gång på 50 år eller mer sällan. Som exceptionellt anses inte översvämning till följd av bestående höjning av medelvattennivån eller av normala variationer i vattennivån eller av sjögång.

Försäkring till fullt pris

En byggnad och lösöret kan försäkras till fullt pris, varmed avses försäkring i enlighet med uppgifterna om byggnadens yta. Också i vånings- och radhus kan lösöret försäkras till fullt pris. Vid försäkring till fullt pris uppskattas egendomens pris inte då försäkringen görs och inte heller senare under försäkringstiden utan efter inträffat försäkringsfall.

Försäkringsfall

Ett försäkringsfall är en händelse som inträffat under försäkringens giltighetstid och som i enlighet med försäkringsavtalet är avsedd att ersättas från försäkringen.

Myndighetstillstånd

Med myndighetstillstånd avses gällande bygglov och åtgärdstillstånd i enlighet med markanvändnings- och bygglagen.

Plötslig och oförutsedd skada

En skada som uppstått till följd av en händelse som inträffat plötsligt och samtidigt utan tecken på förhand och som inte hade kunnat undvikas genom normal omsorgsfullhet och förutsägelse. Huruvida en händelse är oförutsedd bedöms objektivt på basis av allmän livserfarenhet, graden av exceptionellt händelseförlopp och ersättnings sökandens handlande. Huruvida skadan ersätts fastställs på basis av orsaken till skadan, inte på basis av skadans följder.

1 FÖRSÄKRADE OCH FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som stadigvarande bor i hans hushåll. En person anses vara fast bosatt på den adress där han de facto huvudsakligen bor och vistas bl.a. på grund av utkomst, studier eller andra levnadsförhållanden. Som den försäkrades boningsort betraktas i regel den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

Försäkringen gäller för varje enskilt föremål på det försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet samt tillfälligt överallt i världen. Med tillfälligt avses högst ett (1) år.

Om den försäkrade känner till att egendomen kommer att vara borta från försäkringsstället över ett år, är den bortflyttade egendomen försäkrad endast tre (3) månader efter att den flyttats.

Resgodsförsäkringen är i kraft på resa.

Försäkringen är i kraft endast i Finland, om den försäkrade inte har sin stadigvarande boningsort i Finland.

2 FÖRSÄKRINGSOBJEKT

2.1 Byggnad

Objekt för försäkringen är i försäkringsbrevet antecknad byggnad. En byggnad kan vara objekt för försäkringen också under uppförande eller ombyggnad.

Bostadsbyggnad

Med bostadsbyggnad avses en byggnad, varav över hälften är avsedd för bostadsbruk.

En byggnad anses vara avsedd för bruk året runt, om den till sin konstruktion, teknik och utrustningsnivå möjliggör boende året runt.

Med bostads- och fritidshusbyggnad ingår i försäkringen gårdsområde, som anses innefatta vårdat område i dagligt bruk i byggnadernas omedelbara närhet. Tomtskog och områden i naturtillstånd omfattas inte av försäkringen.

Med bostads- och fritidshusbyggnad ingår i försäkringen följande fasta och sedvanliga objekt:

- lekstuga, grilltak, lusthus, skjul av lätt konstruktion, växthus, simbassäng/bubbelpool och badtunna, var och en upp till 5 000 euro
- på gårdsområdet belägna övriga konstruktioner sammanlagt upp till 5 000 euro
- separat carport på högst 30 m² upp till 10 000 euro, om den inte krävt myndighetstillstånd.

Begränsningar

Objekt för försäkringen är inte, såvida de inte försäkrats separat och antecknats i försäkringsbrevet, byggnader som används eller är avsedda för yrkesbruk eller företagsverksamhet.

Försäkringsobjekt är inte vattenområden, bryggor eller strandkonstruktioner.

2.2 Lösöre

Försäkringsobjekt är i försäkringsbrevet angivet lösöre som tillhör den försäkrade. Om lösöret är försäkrat till ett maximibelopp, anges detta i försäkringsbrevet

Med lösöre avses för dagligt bruk i hushållet och för fritidsbruk avsedda sedvanliga föremål, som huvudsakligen används på det försäkringsställe som antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringen omfattar också sådana föremål som den försäkrade hyrt eller lånat och som, om de ägdes av den försäkrade, skulle ingå i dennes försäkrade lösöre.

Av följande tabell framgår maximiersättningen för enskilda föremål eller särskilda föremåls- eller egendomsgrupper som är objekt för försäkringen. Dessa maximibelopp tillämpas, oberoende av om lösöret försäkrats till ett maximibelopp eller till fullt pris.

Försäkrat lösöre	
Objekt	Maximiersättning i euro
Enskilt föremål eller samling	5 000
Enskilda konstverk, smycken och övriga värdeföremål som är värda högst 5 000 euro upp till sammanlagt	20 000
Cykel med utrustning	2 500
Hem- och fritidshuslösöre som bestående eller tillfälligt förvaras i bil, husbil, släpvagn, husvagn eller båt vid stöldskador och skadegörelse	3 500
Lösöre som bestående eller tillfälligt förvaras i källarutrymme i vånings-, rad- och parhus eller annat lager utanför bostaden i direkt anslutning till besittningen eller användningen av bostaden	3 500

Båt som tillverkats som roddbåt, kanot eller jolle samt utombordsmotor som hör till dessa på högst åtta hästkrafter sammanlagt	3 500
Verktyg, arbetsredskap och anordningar som används i förvarvsverksamhet	2 000
Pengar och värdepapper på försäkringsstället	500
Pengar och värdepapper utanför försäkringsstället	100

Begränsningar

Objekt för försäkringen är inte, såvida de inte försäkrats separat och antecknats i försäkringsbrevet

- 1) djur
- 2) motorfordon, släpvagnar, husvagnar, övriga motordrivna fortkaffningsmedel eller delar och utrustning till dem, med undantag av taktäckor och takbox till bil i lager, såvida de inte ersätts från fordonets egen försäkring
- 3) båtar eller delar och utrustning till dem, med undantag av ovannämnda roddbåt, kanot eller jolle och utombordsmotor som hör till dessa på högst åtta hästkrafter
- 4) egendom som ägs av ett företag.

Försäkringsobjekt är inte

- 1) information, filer eller program som ingår i datamedier
- 2) manuskript, avhandlingar, lärdomsprov och andra motsvarande handlingar.

2.3 Resgods

Objekt för försäkringen är resgods som tillhör den försäkrade upp till det maximibelopp per skadefall som antecknats i försäkringsbrevet.

Med resgods avses sedvanliga föremål avsedda för dagligt bruk i hushållet och för fritidsbruk som tagits med på resa. Försäkringen omfattar dessutom sådan hyrd eller lånad egendom som, om den ägdes av den försäkrade, skulle ingå i dennes försäkrade lösöre.

I fråga om resgods iakttas det maximibelopp och begränsningar för lösöre som anges i villkorspunkt 2.2. Avvikande från detta omfattas pengar och värdepapper emellertid av försäkringen upp till högst 100 euro.

2.4 Namngivet föremål

Objekt för försäkringen är i försäkringsbrevet namngivet föremål eller namngiven grupp av föremål.

2.5 Egendom som ansluter sig till företagaverksamhet

Objekt för försäkringen är i försäkringsbrevet antecknade anläggnings- och omsättningstillgångar i anslutning till företagaverksamhet i liten skala upp till det maximibelopp som valts.

Försäkringen är i kraft på det försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet, såvida inte annat avtalats och antecknats i försäkringsbrevet.

Objekt för försäkringen är egendom som bestående eller tillfälligt förvaras i bil, husbil, släpvagn, husvagn eller båt upp till högst 3 500 euro.

Begränsningar

Försäkringsobjekt är inte

- 1) djur
- 2) motorfordon, andra motordrivna fortkaffningsmedel eller båtar och inte heller delar och utrustning till dem
- 3) information, filer eller program som ingår i datamedier
- 4) pengar och värdepapper.

Försäkringen ersätter inte skada till följd av felaktig användning av dator som drabbat egendom som ansluter sig till företagaverksamheten och som används i produktionsverksamhet.

2.6 Fast inredning i lägenhet

Objekt för försäkringen är fast inredning i den bostad som antecknats i försäkringsbrevet. Maximiersättningen för objektet har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkring av lägenhetens fasta inredning förutsätter en gällande försäkring för lösöre på samma försäkringsställe. Om lösöreförsäkringen upphör, upphör också försäkringen för lägenhetens fasta inredning.

Objekt för försäkringen är inte eventuellt utvidgat ansvar som avtalats i bolagsordningen.

2.7 Skador som hyresgäst orsakat med avsikt

Objekt för försäkringen är fast inredning i lägenhet i en uthyrd bostad som antecknats i försäkringsbrevet. Maximiersättningen för objektet har antecknats i försäkringsbrevet. Objekt för försäkringen är inte eventuellt utvidgat ansvar som avtalats i bolagsordningen.

Försäkring förutsätter en gällande försäkring för lösöre samt fast inredning i lägenhet på samma försäkringsställe. Om dessa objekt upphör att gälla, upphör också detta objekt.

Försäkringen ersätter plötslig och för hyresvärden oförutsedd skada som hyresgästen med avsikt har orsakat på fast inredning i lägenheten. Till denna del avviker försäkringen från det begränsande villkoret 4.17.

Försäkringen ersätter inte skador till följd av slitage, bostadens dåliga kondition eller underhåll. Tidpunkten för skadan och övriga omständigheter ska specificeras. Skador som observerats på en gång betraktas som en och samma skada, såvida inte annat kan påvisas.

3 FÖRSÄKRINGSSKYDD

3.1 Skydd vid plötslig och oförutsedd händelse

Försäkringen ersätter direkt och oförutsedd sakskada till följd av en plötslig och oförutsedd händelse.

Från detta skydd ersätts inte försäkringsfall som enligt dessa försäkringsvillkor kunde ersättas från något annat skydd.

3.2 Brandskydd

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- eld som kommit lös, sot, rök eller brandgaser
- explosion
- blix, som slagit ned direkt i den försäkrade egendomen och splittrat den mekaniskt.

3.3 Naturfenomenskydd

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av stormvind eller hagel.

Dessutom ersätter försäkringen plötslig och oförutsedd direkt sakskada som orsakats en försäkrad byggnad som är belägen i Finland samt försäkrat lösöre som finns i den försäkrade byggnaden och försäkrad fast inredning i lägenheten, då skadan beror på exceptionell översvämning på grund av störtregn, exceptionell översvämning i vattendrag eller exceptionell havsvattenöversvämning och vatten trängt in i byggnaden direkt från markytan eller genom fast installerade VVS-rör. Vid översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning ersätts inte skador som orsakats gårdsområde.

3.4 Stöld- och skadegörelseskydd

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- stöld eller försök därtill
- skadegörelse, varmed avses skada som en utomstående orsakar uppsåtligt
- inbrott, varmed avses att någon bryter sig in i låst byggnad, lokalitet i byggnad eller annan förvaringsplats som till sin konstruktion och hållfasthet ger tillräckligt skydd
- rån, varmed avses tillgrepp eller försök därtill, då en person blivit utsatt för våld eller hot om våld.

3.5 Läckageskydd

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats av läckage till följd av att fast VVS-anordning, VVS-rörnät eller därtill kopplad bruksanordning i byggnad plötsligt och oförutsett går sönder.

3.6 Skydd för VVS-anordning

Försäkringen ersätter plötsligt och oförutsett direkt bräckage på VVS-anordning eller VVS-rörnät.

3.7 Skydd för elektrisk anordning

Försäkringen ersätter direkt bräckage på elektrisk anordning som orsakats av ett plötsligt och oförutsett elektriskt fenomen (kortslutning, jordslutning och överspänning).

3.8 Skydd vid avbrott i boende

Försäkringen ersätter kostnader som uppstått till följd av att i försäkringsbrevet antecknad bostad i den försäkrades eget bruk inte har kunnat användas för boende, då den stadigvarande bostaden har drabbats av en plötslig och oförutsedd skada som ska ersättas enligt dessa försäkringsvillkor.

4 ALLMÄNNA BEGRÄNSNINGAR I FÖRSÄKRINGSSKYDDEN

Försäkringen ersätter inte skada, som har orsakats

- 1) själva egendomen eller föremålet till följd av
  - planerings-, installerings-, behandlings-, användnings- eller -arbetsfel
  - konstruktions-, tillverknings- eller materialfel
  - annat byggande som strider mot vid byggtiden gällande stadgar, bestämmelser eller god byggnads sed
  - att olämpliga eller kvalitetsmässigt uppenbart svaga delar eller material har använts för dess reparation eller byggande
  - byggfel
  - grundläggningsfel.

Försäkringen ersätter exempelvis inte skador som orsakats av att

- vatten har trängt in i konstruktionen via anslutningspunkter mellan golvbrunn och förhöjningsring eller via anslutningspunkter mellan golvbrunn, förhöjningsring och andra konstruktioner
- vatten har trängt in i konstruktionen genom glapp genomföring i golvbrunn
- vatten trängt igenom fuktbarriären eller fuktbarriären helt har saknats
- smält- eller regnvatten utifrån har trängt igenom konstruktionen, såsom grunden, ytterväggen eller yttertak
- avfrosthavsvatten från kylanordning har runnit på utsidan av anordningen.

- 2) av långsamt framskridande händelser, såsom
  - anfrätning eller förskämning
  - svampbildning, mögel eller röta
  - av slitage, materialtrötthet, kondensering eller annat motsvarande långsamt framskridande fenomen
- 3) materialutvidgning eller -minskning till följd av temperaturväxlingar
- 4) av luft
- 5) av köld, is, frysning, torka, hetta, fukt, tjäle eller av att marken rört sig och inte heller av snö eller regn, såvida det inte är fråga om skada till följd av översvämning på grund av störtregn eller översvämning i vattendrag
- 6) av att konstruktioner rört sig
- 7) av översvämning till följd av naturfenomen, sjögång eller isens rörelser och inte heller av höjning av vattenståndet till följd av annan orsak än stormvind som rått på skadeplatsen, översvämning på grund av störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning
- 8) av att kommunalt eller annat allmänt vatten- eller avloppsnät skadats eller gått ur funktion, såvida orsaken inte är översvämning på grund av störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning
- 9) av yrkesmässigt sprängnings-, brytnings- eller pålningsarbete eller annat jordbyggnadsarbete
- 10) av insekter eller skadedjur
- 11) av att egendom försvinner eller glöms kvar
- 12) av att idrottsredskap eller -utrustning gått sönder eller kommit bort under en idrottsprestation
- 13) av att fjärrmanövrerade modellflygplan, helikoptrar eller motsvarande gått sönder eller förkommit i samband med flygning
- 14) på förbränningsmotor eller maskin som drivs med förbränningsmotor av annan orsak än plötslig inverkan av yttre faktor; försäkringen ersätter dock skada till följd av eld som kommit lös
- 15) genom sedvanliga skrämor eller stötar
- 16) av datavirus
- 17) till följd av bedrägeri, försäkringring eller motsvarande svikligt förfarande eller avtalsbrott eller av uppsåtlig het eller grov oaktsamhet hos hyresgäst
- 18) av odling av narkotiska växter
- 19) av sådan orsak att skadan kan ersättas på basis av speciallag, garanti, annan förbindelse eller försäkring eller med allmänna medel. Försäkringen ersätter emellertid skador på den försäkrade egendomen till den del som den försäkrade inte har möjlighet att få ersättning exempelvis från statens medel med stöd av lagen om ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (284/1983) eller eventuell senare lag.

Försäkringen ersätter inte

- 1) skada som ett sällskapsdjur orsakat med tänder eller klor eller genom att urinera, ha avföring, kråka eller fläcka ned
- 2) skador på ritningar och handlingar såvida inte nya anskaffas i deras ställe
- 3) rena förmögenhetsskador
- 4) skada i sådana fall där försäkringsfallet inte kan fastställas; t.ex. stöldskada då händelsetiden, -platsen och omständigheterna inte exakt kan fastställas
- 5) skada i sådana fall där bostadsaktiebolaget i samband med en skada som drabbat konstruktioner som är på bostadsaktiebolagets underhållsansvar också är skyldigt att svara för skador på egendom som är på aktieägarens underhållsansvar
- 6) översvämningsskador som orsakas den försäkrade egendomen eller skador som orsakats av en höjning av vattenståndet till följd av lokal stormvind till den del som skadan orsakas byggnad som byggts utan lagenligt tillstånd eller i strid med beviljat tillstånd, eller om skadan orsakas egendom som finns i en sådan byggnad.

5 SÄKERHETSFORESKRIFTER

I säkerhetsföreskrifterna nämns de vanligaste skyddsåtgärderna, varmed man strävar efter att förhindra uppkomsten av skada eller reducera skadans omfattning.

Försäkringstagaren, den försäkrade och med honom jämställbar person ska iaktta säkerhetsföreskrifterna. Om säkerhetsföreskrifterna försummas, kan detta leda till att ersättning inte utbetalas eller att ersättningen sänks i enlighet med punkt 5 i de allmänna avtalsvillkoren.

Försäkringstagaren, den försäkrade och med honom jämställbar person ska se till att föremål eller egendom inte används i strid med tillverkarens,

importörens eller säljarens bruks-, underhålls- eller installationsanvisningar eller utsätts för alltför stor påfrestning.

I säkerhetsföreskrifterna avses med övervakning av lösöre ständigt uppsikt. I säkerhetsföreskrifterna avses med övervakning av byggnad besök i byggnaden minst en gång i månaden.

5.1 Omsorgsfull användning och förvaring av egendom

- 1) Fönster, dörrar och andra ingångar till förvaringsutrymmen för försäkringsobjekt ska vara låsta. Om egendom förvaras i gemensamma utrymmen, dit t.ex. bostadsbolagets invånare har tillträde, ska egendomen låsas separat.
- 2) Smycken eller andra värdefulla eller stöldbegärliga föremål får inte lämnas i hotellrum, hytt eller andra motsvarande rum, såvida de inte där förvaras i ett separat låst utrymme.
- 3) Nycklar får inte lämnas eller gömmas i närheten av bostaden eller förvaringsutrymmen. Nycklarna får inte märkas med namn och adress, som kan avslöja för upphittaren var egendomen finns. Låset måste omedelbart bytas eller serieläggas på nytt, om nyckeln har hamnat i fel händer. För att förhindra stöldskada får nycklarna inte förvaras på synligt ställe eller på ett sådant olåst ställe där en utomstående på förhand vet eller kan anta att nycklarna finns.
- 4) Egendom som förvaras utomhus eller tagits med ska övervakas för att undvika stöldskada. Om den försäkrade lämnar egendom som han tagit med sig utan övervakning, ska den låsas eller lämnas på en låst förvaringsplats. Värdefull eller stöldbegärlig egendom, såsom t.ex. kameror, telefoner, pekplattor, datorer och värdeföremål, får inte lämnas ens i låst fordon, båt, husvagn eller tält utan övervakning.
- 5) Cykel ska stå under uppsikt eller vara låst.
- 6) Då båten förvaras utomhus ska den låsas fast i bryggan eller något annat fast föremål. Utombordsmotor ska låsas fast i båtens akterspegel med lås, båtens utrymmen ska hållas låsta och utrustning som hör till båten ska förvaras i låst utrymme.
- 7) Den hemliga koden till bank- eller kreditkort får inte förvaras tillsammans med kortet.
- 8) Drycker ska hållas på ett sådant avstånd från datorer att de inte kan skada datorn om de spills ut.
- 9) Då ett skjutvapen inte används, ska det förvaras i ett säkerhetsskåp, i övrigt inlåst eller annars under lås eller så att en vapendel som hör till skjutvapnet förvaras separat med iakttagande av bestämmelserna i skjutvapenlagen (9.1.1998/1).

5.2 Brandsäkerhet

- 1) Försäkringstagaren ska iaktta de brandskyddsanvisningar och -bestämmelser som myndigheterna utfärdar.
- 2) Tillverkarens skyddsavstånd och installationsanvisningar för eldstäder och rökkanaler ska iakttas. Eldstadens och rökkanalens temperaturklasser samt deras kompatibilitet ska alltid säkerställas.
- 3) Hyggesbränning ska alltid på förhand anmälas till den nödcentral inom vars område hyggesbränningen sker. Det förbjöds att göra upp öppen eld på gårdsområde eller i terrängen när varning för skogsbrand eller gräsbrand råder.
- 4) Eldstäder och rökkanaler ska sotas regelbundet. I regel ska eldstäder jämte rökkanaler sotas en gång per år (räddningslagen 379/2011). Om eldstäderna och rökkanalerna i en byggnad har varit mer än tre år oanvända eller om deras användningsändamål förändras, ska en sotare inspektera och sota dem innan de tas i bruk. Sotning får endast utföras av en sotare med yrkesbehörighet.
- 5) Vid användning och förvaring av brännbara vätskor och flytgas får mängderna inte överstiga de mängder som anges i förordningen om brännbara vätskor eller de mängder för vilka det finns tillstånd (statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier 20.12.2012/856). Flytgas får inte förvaras i källare.
- 6) I bostadslägenheter samt i bostads- och fritidshus ska finnas fungerande brandvarnare i enlighet med myndigheternas bestämmelser.
- 7) Trasiga elektriska anordningar och installationer ska repareras utan dröjsmål. De får inte användas förrän de reparerats.
- 8) Elinstallationer och reparation av elektriska anordningar får utföras endast av godkända installations- och serviceaffärer.
- 9) Tobaksrökning och uppgörande av öppen eld är förbjudet i sådana utrymmen där det finns lättantändliga ämnen eller material. Det är förbjudet att röka i sängen. Cigaretter ska släckas i ett obrännbart kärl.
- 10) Eldstad, öppen eld och levande ljus ska övervakas. Marschaller måste stå på ett elfast underlag då de används.
- 11) Aska får tömmas ur eldstad tidigast ett dygn efter att uppvärmningen av eldstaden har avslutats. Aska som tömts ur eldstad ska förvaras i metallkärl med lock.
- 12) Torkning ovanför bastuugn eller i dess omedelbara närhet är förbjudet.
- 13) Heta arbeten får inte utföras i garage-, lager- och källarutrymmen eller andra motsvarande utrymmen. Med heta arbeten avses arbeten där gnistor förekommer eller där man använder öppen låga eller annat slag av värme och som ger upphov till brandfara. Sådana arbeten är bl.a. gas- och bägsvetsning, skärbränning, skärning med rondell och slipning av metaller samt arbeten där gasbrännare, annat slag av öppen eld eller varmluftspistol används. Om det är nödvändigt att utföra tillfälliga heta arbeten, ska som förstahands släckningsutrustning reserveras minst en

handbrandsläckare på sex (6) kg av effektklass A-B-C, en släckningsfilt och en tryckslang. Om en tryckslang inte finns tillgänglig, ska 50 liter vatten reserveras i lösa kärl. Antändliga objekt ska skyddas och antändlig löseegendom avlägsnas. Platsen ska övervakas under arbetet och minst två (2) timmar därefter.

- 14) Frusna rör eller anordningar får inte tinas upp med öppen eld.
- 15) Spis och ugn ska användas under övervakning. Då man lämnar lägenheten ska man alltid försäkra sig om att strömmen till dem är fränkopplad.
- 16) Flyttbara halogenlampor ska användas under övervakning. I lampans omedelbara närhet får inte finnas antändligt material. Lampan ska alltid släckas då man lämnar rummet.

5.3 Avvärjning av transportskador

- 1) Egendom som transporteras ska packas på ett för ifrågavarande vara lämpligt sätt, så att den tål sedvanliga påfrestningar av väder och transport. Föremål som lätt kan gå sönder samt smycken, värdeföremål och andra stölbegärliga föremål ska i allmänna kommunikationsmedel transporteras som handbagage.
- 2) Vätskor samt nedsmutsande eller frätande ämnen ska transporteras separat och packas på ett skyddande sätt så att de inte kan skada annat gods.

5.4 Avvärjning av skador till följd av naturfenomen

- 1) Regn- och smältvatten, dvs. dagvatten, ska förhindras att rinna in i byggnaden med hjälp av vattenisolerings och avledningssystem. Sådana är t.ex. gårdsplan med lutning bort från byggnaden, täckdiken, diken och regnvattenbrunnar samt pumpverk.
- 2) Diken och täckdiken på tomen och byggplatsen ska hållas i funktionsdugligt skick. Funktionsdugligheten ska granskas en gång om året.
- 3) Tomten och byggplatsen ska anslutas till kommunalt dagvattennät, om ett sådant finns på området.
- 4) Avloppssystemet ska hållas i funktionsdugligt skick och avloppspumparnas underhåll ska ombesörjas.
- 5) Snö på tak ska avlägsnas, om dess vikt innebär en fara för takkonstruktionens bärförmåga eller om nedfallande snö kan vålla skador.
- 6) Yttertaket, skicket på utrustning som finns på taket och genomföringar i taket ska kontrolleras höst och vår och de fel som upptäcks ska repareras.
- 7) Varor som är utsatta för fukt- och vattenskador ska vid förvaring i lager i kallare placeras på minst 10 cm:s höjd från golvytan.

5.5 Avvärjning av läckageskador

- 1) VVS-anordningar och ledningsnät ska tömmas på vatten, om byggnaden under den kalla årstiden lämnas utan tillräcklig uppvärmning och övervakning. Även då ska en tillräcklig uppvärmning och övervakning av det utrymme där vattenmätaren är belägen säkerställas.
- 2) Om byggnaden står obebodd i mer än en vecka, ska huvudavstängningsventilen stängas och bruksvattenspumpen fränkopplas.
- 3) Pumpverk för tokanläggning- eller avloppsvattensystem ska förses med ändamålsenligt larm, som slår larm om vattenytan i pumpverket stiger för högt.
- 4) Tvättmaskinen ska alltid anslutas till vattenledningsnätet med egen avstängningsventil och med godkänt trycksäkert påfyllningsrör. Tvättmaskinens avledningsrör ska vara fast installerat till avloppsnätet och tvättmaskinens funktion ska övervakas. Tvättmaskinens avstängningsventil ska vara stängd då tvättmaskinen inte används.
- 5) Golvbrunnar och vattenlås ska rengöras så ofta att det inte kommer åt att bildas stockningar som förhindrar vattenflödet.
- 6) Under tvättmaskin ska placeras ett tråg, om utrymme inte har golvbrunn eller om golvet konstruktion är sådant att en eventuell läcka inte genast uppdagas.
- 7) Oljecisterner och rör till dessa ska granskas minst vart tionde (10) år. Oljecisterner som hör till byggnader på grundvattenområden samt rör till dessa ska granskas minst vart femte (5) år av ett sakkunnigt företag. Oljecisterner som inte fyller standarden för cisterner, ska tas ur bruk. Skada som upptäcks på överfyllningsskyddet i en oljecistern eller själva oljecisternen ska omedelbart repareras.

6 ERSÄTTNING AV SKADOR

6.1. Ersättningsgrunder

Den försäkrade egendomen och det försäkringskydd som valts har antecknats i försäkringsbrevet.

6.1.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter i enlighet med det försäkringskydd som antecknats i försäkringsbrevet direkt sakskada, som under försäkringens giltighetstid drabbar det försäkrade objektet till följd av en plötslig och oförutsedd händelse. Ersättningsgrund vid en sakskada utgör den förlust som direkt orsakats av skadan, varför ett begagnat föremål inte alltid ersätts till priset av ett nytt föremål.

Utöver direkt (omedelbar) sakskada ersätts skäligen extra kostnader som föranleds av tvingande myndighetsbestämmelser som gäller byggande och som hänför sig till skadade delar i egendomen, dock högst 10 % av beloppet

av de reparationskostnader som ersätts, till vilka inte räknas kostnader för rivning och planering. Om byggnaden är försäkrad till ett maximibelopp, utgör maximibeloppet alltid högsta gräns för den totala ersättningen för byggnadsobjektet.

Som kostnader för rivning av byggnad ersätts rivningsarbete, borttransport av rivningsavfall samt avfallsavgifter. Om en ny byggnad inte uppförs i stället, ersätts också kostnaderna för utjämning av byggplatsen.

Vid läckageskador ersätts fuktbarriär i våtrum endast i det utrymme som drabbats av skadan.

Försäkringen ersätter också skäligen kostnader för avvärjning eller begränsning av skada i samband med en direkt sakskada.

Kostnader för byte eller serieläggning av lås ersätts som kostnader för avvärjande av skada endast, om nyckeln råkat i fel händer i samband med stöld, rån eller inbrott och det finns anledning att anta att risken för skada därigenom väsentligt har ökat.

6.1.2 Ersättningsbegränsningar

Försäkringen ersätter inte

- 1) minskning av egendomens värde och inte heller förlust eller försämring av garanti eller annan tilläggsförmån som erhållits i samband med köpet på grund av ett försäkringsfall eller reparationsarbete som utförts på grund av det
- 2) minskning eller förlust av egendomens affektionsvärde
- 3) skaderegleringsutgifter eller -kostnader och inte heller kostnader som indirekt ansluter sig till skadan, såsom telefon- och resekostnader, inkomstbortfall eller andra motsvarande kostnader
- 4) service- och underhållskostnader
- 5) ändrings- eller standardförbättringsarbeten eller andra kostnader utan samband med skadan; om i samband med reparation slitna, rostiga eller sönderfräta delar har bytts ut på grund av att de skadats eller om man har utfört andra arbeten, som medfört att egendomen till dessa delar kan anses vara i väsentligt bättre skick, beaktas detta när det slutgiltiga ersättningsbeloppet fastställs
- 6) extra kostnader till följd av myndigheters tvingande bestämmelser mer än vad som fastställs ovan i punkt 6.1.1
- 7) kostnader till följd av att föremål, tillbehör eller reservdelar transporteras eller repareras på ett sätt som väsentligt avviker från det normala, t.ex. i form av övertids- eller helgarbete som utförs för att spara tid
- 8) reparationskostnader, till den del som de överstiger föremålets pris för tidpunkten före skadan
- 9) slitage till följd av normal användning av föremålet i samband med försäkringsfallet
- 10) förändring i byggnadens energiprestandavärde på grund av ett försäkringsfall eller reparationsarbete till följd av det och inte heller kostnader för anskaffning av ett nytt energicertifikat.

6.1.3 Övriga skador

6.1.3.1 Avbrott i boende

Försäkringen ersätter endast skäligen och nödvändiga extra boende-, transport- och lagerkostnader samt andra motsvarande kostnader. Försäkringen ersätter extra kostnader för en sådan tillfällig bostad där de försäkrade skäligen kan bo, med beaktande av de försäkrades livssituation och tiden för avbrottet i boendet. Försäkringen ersätter inte matkostnader.

I ersättning utbetalas högst 85 % av ovannämnda, med försäkringsgivaren på förhand avtalade, verkliga kostnader. Alternativt kan den ersättning som utbetalas för avbrott i boende också avtalas som engångsersättning, varvid den försäkrade inte behöver tillställa en utredning över de verkliga extra kostnaderna. Ersättning för avbrott i boende utbetalas för högst ett (1) år.

6.1.3.2 Förhindrad användning av resgods

Anskaffningskostnaderna för nödvändighetsartiklar ersätts, när resgods som på ett ändamålsenligt sätt inlämnats för transport försenas minst 6 timmar räknat från tidpunkten för den försäkrades ankomst till resmålet eller när resgodset stjäls under resan från ett låst motorfordon, och man inte återfår de stulna sakerna inom 6 timmar från det att stölden upptäcktes. Kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar ersätts emellertid inte, om det är fråga om returresan.

Som extra kostnader i anslutning till att resgods inte har kunnat användas ersätts högst 80 euro per resenär för varje påbörjat dygn, dock högst sammanlagt 320 euro per resenär. Kostnaderna ersätts mot specificerade verifikat.

Vid stöld, inbrott eller rån utomlands ersätts skäligen extra rese-, telefon- och övernattningskostnader för anskaffning av för returresan nödvändigt pass eller visum. Måltidskostnader ersätts inte från försäkringen.

6.1.3.3 Kostnader för transport av resgods

Skäligen kostnader för transport av resgods till resmålet eller tillbaka hem ersätts när det motorfordon som resgodset transporterades med har drabbats av en sådan skada som försäkringen ersätter.

6.1.3.4 Kristerapi

Försäkringen ersätter psykoterapi för den försäkrade, om behovet av psykoterapi beror på en omfattande egendomsskada som drabbat den försäkrade och som kan ersättas från brandskyddet eller från stöld- och skadegörelseskyddet. Psykoterapin ska vara ordinerad av läkare och försäkringen ersätter högst fem (5) psykoterapibesök. Vården ska inledas inom en månad efter att egendomsskadan inträffat.

6.2 Uppskattning av egendomens pris och uträkning av skadebeloppet

6.2.1. Byggnad

6.2.1.1 Uppskattning av byggnadens pris

Byggnadens pris vid tidpunkten för skadan uppskattas enligt nyanskaffningspriset för en till utrymmen, utrustning och användbarhet motsvarande ny byggnad vid skadetidpunkten.

Nyanskaffningspriset uträknas enligt moderna byggnadsdelar och sådana byggnadsmaterial som allmänt finns till salu i Finland samt moderna arbetsmetoder.

Nyanskaffningspriset och dagspriset uträknas med användning av i Finland allmänt tillämpade beräkningsmetoder.

6.2.1.2 Uträkning av beloppet av skada på byggnad och förutsättning för ersättning

Beloppet av skadan på byggnaden eller del av byggnaden uträknas genom att man i första hand utreder beloppet av de planerade reparationskostnaderna antingen genom kalkylering eller med hjälp av entreprenadoffertförfarande. I planerna ska ingå realisering av reparationsåtgärderna med moderna byggnadsdelar så att arbetet utförs med sådant byggnadsmaterial som allmänt finns till salu i Finland och med allmänt tillämpade, moderna arbetsmetoder. Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas i reparationskostnaderna inte ökade kostnader till följd av att byggnadsdelar måste återställas.

Om dagspriset för byggnaden eller en del av den vid tidpunkten för skadan är minst hälften av dess nyanskaffningspris, uträknas skadans belopp enligt byggnadens nyanskaffningspris. Om byggnaden ersätts enligt nyanskaffningspriset, ersätts också byggnadens rivningskostnader i sin helhet.

Om dagspriset för byggnaden eller en del av den vid tidpunkten för skadan har sjunkit till mindre än hälften av dess nyanskaffningspris, uträknas skadans belopp enligt dagspriset på byggnaden eller del av den. Härvid utbetalas också ersättning enligt dagspriset och av byggnadens rivningskostnader ersätts den andel som motsvarar dagspriset.

Ersättning enligt nyanskaffningspriset förutsätter att den skadade byggnaden repareras eller att en ny motsvarande byggnad som är avsedd för motsvarande användning återuppförs på samma tomt eller i stället för den skadade byggnaden inom två (2) år från försäkringsfallet.

Ersättningen utbetalas i två rater. Först utbetalas ersättning enligt dagspriset. Därefter ersätts skillnaden mellan nyanskaffningspriset och dagspriset, efter att försäkringsbolaget har fått en utredning om att byggnaden har reparerats eller återuppförts. I ersättning utbetalas dock högst skillnaden mellan de verkliga byggnadskostnaderna och den ersättning enligt dagspriset som utbetalats.

Som byggnadens dagspris ersätts emellertid i samtliga ovan nämnda situationer högst byggnadens gängse pris.

Om en skadad byggnad inte kan återställas på grund av gällande byggnadsförbud eller -begränsning, ersätts utöver den egentliga sakskadans också byggnadens resterande pris. I ersättning utbetalas sammanlagt högst byggnadens pris före skadan. Från ersättningen avdras dock det försäljningspris som skulle fås för kvarvarande byggnadsdelar, om de såldes för att transporteras bort.

Försäkringstagaren ska förete utredning om att byggnadsförbud eller -begränsning gäller och på försäkringsbolagets begäran ansöka om eller befullmäktiga försäkringsbolaget att skaffa vederbörligt undantagslov för att byggnaden ska kunna återställas i sitt tidigare skick före skadan.

6.2.1.3 Läckageskador till följd av bräckage på rörnät i byggnaden

Vid läckageskador uträknas skadebeloppet på så sätt att från de kostnader för byggnadens reparation som ersätts görs följande avdrag enligt åldern på det rörnät som sprungit läck, såvida inte annat antecknats i försäkringsbrevet.

Rörnätets ålder   Avdrag från reparationskostnaderna för den skada som ersätts

0–29 år	0 %
30–50 år	25 %
över 50 år	50 %

Avdraget görs från det skadebelopp som omfattas av försäkringens ersättningsområde. Rörnätets ålder räknas i kalenderår från det att

byggnaden tagits i bruk eller rörnätet förnyats. Det första användningsåret upphör vid kalenderårets slut, oberoende av vilken tid på året rörnätet har tagits i bruk.

6.2.1.4 Avdrag på VVS-anordning och elektrisk anordning

Vid skador på rörnät samt värme-, ventilations- och sanitetsanordningar (VVS) samt elektriska anordningar (E) i byggnad uträknas skadebeloppet på så sätt, att från de ersättningsbara reparationskostnaderna görs årliga åldersavdrag enligt följande:

- byggnadens rörnät, elkablar och elledning 3 %
- övriga VVS-anordningar och elektriska anordningar inklusive värmekablar 6 %.

Avdraget räknas från förnyelse- eller reparationskostnaderna för rörnätet samt VVS-anordningarna och de elektriska anordningarna. Till dessa räknas också kostnader för uppbyggnad och igenläggning av konstruktioner samt grävning och fyllning av jord och arbetskostnader i anslutning därtill.

Anordningens och rörnätets ålder räknas i kalenderår från det att anordningen eller rörnätet tagits i bruk eller rörnätet förnyats. På reparations- och återanskaffningskostnader för enskild del i anordningen görs åldersavdrag enligt hela anordningens ålder, även om den enskilda delen skulle vara yngre. Avdraget görs inte för det år anordningen tagits i bruk eller för året därpå. Vid beräkning av åldersavdragen avses med det första användningsåret det år när anordningen eller rörnätet tagits i bruk. Det första användningsåret upphör vid kalenderårets slut, oberoende av vilken tid på året föremålet har tagits i bruk. Åldersavdraget görs också för skadeåret. Åldersavdraget uträknas enligt antalet år multiplicerat med avdragsprocenten.

Dessa avdrag kan inte slopas ens mot tilläggspremie.

6.2.2 Gårdsområde

Skadebeloppet på gårdsområde och trädgård räknas enligt kostnaderna för deras iståndsättning. Buskar samt frukt- och prydnadsträd ersätts enligt kostnaderna för anskaffning av nya plantor multiplicerat med tre. I fråga om andra än frukt- och prydnadsträd ersätts endast kostnaderna för röjning av dem, däremot inte kostnader för borttransport eller huggning till ved eller flis.

Kostnader för anskaffning av plantor ersätts mot verifierat endast enligt nyanskaffningspriset för plantor som allmänt finns till salu i Finland. Dessutom ersätts skäliga transport- och planteringskostnader.

Rengörings- och iståndsättningskostnader ersätts upp till högst 50 000 euro.

6.2.3 Lösöre

6.2.3.1 Uppskattning av priset på lösöre

Priset på lösöre värderas enligt nyanskaffningspriset för ett till sina egenskaper och sin användbarhet motsvarande nytt föremål. Som nyanskaffningspris används det pris varmed närmast motsvarande föremål kan skaffas i det skadade föremålets ställe, såvida detta är möjligt.

6.2.3.2 Uträkning av beloppet av skada på lösöre

Skadebeloppet på lösöre som är högst fem (5) år gammalt uträknas enligt nyanskaffningspriset för motsvarande föremål. För de föremål eller föremålsgrupper som uppräknas i följande tabell uträknas skadebeloppet emellertid alltid enligt tabellen.

Skadebeloppet på övriga föremål som är mer än fem (5) år gamla uträknas enligt föremålets dagspris, varmed avses priset för ett begagnat föremål. Föremålets pris sjunker till följd av föremålets ålder, användning, försummelse av dess underhåll eller skötsel samt uppenbar inverkan av andra motsvarande orsaker.

Skadebeloppet på konstverk, smycken och övriga värdeföremål uträknas alltid enligt deras gängse pris.

Skadebeloppet på konstverk, smycken och handarbeten som den försäkrade själv tillverkat är dagspriset för motsvarande eller nyanskaffningspriset för det material som använts till dem, om det inte är möjligt att skaffa motsvarande föremål i stället.

Beloppet av skada på egendom som används i förvärvsverksamhet uträknas alltid enligt dagspriset.

Reparationskostnaderna ersätts högst upp till det skadebelopp som uträknats på ovan nämnda sätt.

6.2.3.3 Uträkning av beloppet av skada på bestämda föremålsgrupper

Vid ersättning av nedan uppräknade egendom görs på nyanskaffningspriset årliga avdrag på basis av föremålets ålder

– Hemelektronik och övriga elektroniska apparater samt optiska apparater (däremot inte kikare eller teleskop)	9 %
– Smartklockor	9 %
– Cyklar med utrustning	9 %
– Hushållsmaskiner	9 %

- Övriga maskiner och anordningar	5 %
- Bärbara datorer, surfplattor och motsvarande	20 %
- Övrig datautrustning	15 %
- Glasögon och solglasögon med styrka	15 %
- Idrottsredskap och -utrustning	15 %
- Gångkläder och skodon	15 %
- Mobiltelefoner och motsvarande	25 %
- Egendom som används eller är avsedd för förvärvs- och företagaverksamhet	15 %

(om ovanstående procent för åldersavdrag för det föremål som ersätts inte är större än detta).

Avdraget räknas från nyanskaffningspriset för ett motsvarande nytt föremål. På nyanskaffningspriset för en enskild del av ett föremål eller en anordning görs åldersavdraget enligt anordningens ålder som helhet, även om den enskilda delen skulle vara yngre. Avdraget görs inte för det år anordningen tagits i bruk. Vid beräkning av åldersavdragen avses med det första användningsåret det år när föremålet tagits i bruk. Det första användningsåret upphör vid kalenderårets slut, oberoende av vilken tid på året föremålet har tagits i bruk. Åldersavdraget görs också för skadeåret. Åldersavdraget uträknas enligt antalet år multiplicerat med avdragsprocenten.

För ovanstående föremål återstår i pris alltid minst 10 % av nyanskaffningspriset för ett nytt motsvarande föremål, med undantag av följande föremålsgrupper: bärbara datorer, surfplattor och motsvarande, övrig datautrustning, glasögon, gångkläder och skodon samt mobiltelefoner och motsvarande. För cyklar återstår i pris alltid minst 28 % av nyanskaffningspriset för en ny motsvarande cykel.

Avdraget görs inte på reparationskostnader som grundar sig på räkning. Reparationskostnaderna ersätts högst upp till det skadebelopp som uträknats med avdrag för självrisk.

6.2.3.4 Uträkning av beloppet av skada på motorfordon och övriga motordrivna forskaffningsmedel

Beloppet av skada på motorfordon och övriga motordrivna forskaffningsmedel samt delar och utrustning till dem räknas enligt deras gängse pris. Reparationskostnaderna ersätts högst upp till föremålets gängse pris med avdrag för självrisk.

6.2.3.5 Föremål som inte längre är i dagligt bruk

Skadebeloppet på sådant lösöre som vid tidpunkten för försäkringsfallet inte längre har varit i dagligt bruk, är avvikande från punkterna 6.2.3.1–6.2.3.3 högst föremålets gängse pris.

6.2.4 Övrig egendom

6.2.4.1 Hyrd eller lånad egendom

Priset på hyrd eller lånad egendom uppskattas och skadebeloppet uträknas enligt samma grunder som i fråga om eget lösöre, i det fall att egendomen, om den ägdes av den försäkrade, skulle ingå i dennes försäkrade lösöre.

6.2.4.2 Fast inredning i lägenhet

Skada som drabbar egendom som hör till lägenhetens fasta inredning uppskattas och skadebeloppet uträknas enligt samma grunder som i fråga om skada på försäkringstagarens egen egendom.

På VVS-anordningar och elektriska anordningar i byggnad tillämpas avdragen på VVS-anordningar och elektriska anordningar enligt punkt 6.2.1.4 i villkoren. Det högsta ersättningsbeloppet som utbetalas på basis av försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

6.3 Utbetalning av ersättning

6.3.1 Reparation

Sakskador ersätts i första hand genom att reparationskostnaderna betalas. Med reparation avses att egendomen återbördas i motsvarande skick, som den hade före skadan.

Reparationskostnaderna ersätts enligt det pris för vilket försäkringsbolaget hade kunnat låta reparera egendomen. I reparationskostnader utbetalas högst egendomens pris före skadan.

6.3.2 Ersättning i pengar

Om egendomen inte kan repareras, utbetalas i ersättning högst föremålets nyanskaffningspris omedelbart före skadan med avdrag för det skadade föremålets resterande pris, åldersavdrag och självrisk. I detta fall övergår det skadade lösöret i försäkringsbolagets ägo.

Ersättningen för smycken och klockor är 60 % av deras gängse pris, såvida inte den försäkrade skaffar nya motsvarande inom sex månader från försäkringsfallet.

Om egendomen inte repareras trots att det skulle vara möjligt, utbetalas i ersättning ett penningbelopp som motsvarar de uppskattade reparationskostnaderna, dock högst upp till det värde som egendomen hade före skadan.

6.3.3 Ny egendom i den skadade egendomens ställe

Försäkringsbolaget kan alternativt ersätta en sakskada genom att i det skadade eller stulna föremålets ställe skaffa motsvarande föremål som är avsett för samma ändamål. Härvid övergår det skadade föremålet i försäkringsbolagets ägo.

Om den som är berättigad till ersättning inte vill skaffa motsvarande föremål i det skadade föremålets ställe, trots att detta skulle vara möjligt, uträknas penningersättningen från det pris för vilket motsvarande föremål kunde skaffas i det skadade föremålets ställe. Från anskaffningspriset görs avdrag för åldersavdrag och självrisk.

6.4 Självrisk och övriga avdrag

6.4.1 Självrisk

Från det skadebelopp som ersätts avdras en självrisk. Självrisken fastställs enligt försäkringsbrevet och dessa försäkringsvillkor.

Om flera försäkringsobjekt ersätts på basis av samma försäkringsfall med olika självrisker i försäkringskydden, avdras endast den största självrisken.

Självrisken avdras inte

- för kostnader för avvärjning och begränsning av skada
- om objektet varit skyddat med av försäkringsbolaget godkänd säkerhets- eller larmanordning och denna anordning eller dess funktion förhindrat uppkomsten av skada eller begränsat skadans omfattning
- från ersättningen för kostnader som nämns i villkorspunkterna 6.1.3.1, 6.1.3.2 och 6.1.3.3.

Vid skada på byggnad som är under uppförande eller ombyggnad samt på material, byggarbetsbaracker och arbetstagarnas egendom avdras en självrisk som är dubbelt så stor som den självrisk som valts för objektet, dock högst 1 700 euro.

Om byggnaden eller lägenheten är utyrad, avdras vid skada en självrisk som är dubbelt så stor som den självrisk som valts för objektet, dock högst 1 700 euro, ifall hyresanvändningen inte har antecknats i försäkringsbrevet.

Vid skada på byggnad till följd av översvämning på grund av störtreg, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning som ersätts från naturfenomenskyddet avdras en självrisk som är två gånger så stor som den självrisk som valts för objektet, dock högst 1 700 euro.

6.4.2 Inverkan av personers förfarande

Försäkringsbolaget kan nedsätta eller förvägra ersättning till sådan försäkrad eller med honom jämställbar person, som

- 1) orsakat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet; detsamma gäller försäkringsfall, där den försäkrades bruk av alkohol eller berusande medel har varit en bidragande orsak till försäkringsfallet (punkt 6.1 i de allmänna avtalsvillkoren)
- 2) försummat att iakttä försäkringens säkerhetsföreskrifter (punkt 5 i villkoren och punkt 5.1.1 i de allmänna avtalsvillkoren)
- 3) försummat att vidta åtgärder för att avvärja eller begränsa skada (punkt 5.2.1 i de allmänna avtalsvillkoren).

I punkt 7 i de allmänna avtalsvillkoren redogörs för vilka personer som jämställs med den försäkrade.

6.4.3 Skattelagstiftningens inverkan

Vid uträkning av ersättningsbeloppet beaktas lagarna om beskattning.

6.4.4 Uträkning av avdrag

Självriskerna och övriga avdrag avdras från det ersättningsbara skadebeloppet i form av successiva räknoperationer i följande ordning:

- 1) beloppet av eventuell skatt
- 2) avdrag på basis av livslängd (åldersavdrag)
- 3) självrisk
- 4) minskad ersättning till följd av personers förfarande.

6.5 Försäkringspremie och Indexjusteringar

6.5.1 Omständigheter som inverkar på försäkringspremien

På premien för Hemförsäkringen inverkar bland annat egenskaper som hänför sig till försäkringstagaren, hans familjemedlemmar, de försäkrade eller egendomens innehavare, såsom ålder, boningsort och boendemiljö samt försäkrings- och skadehistorien, det försäkrade objektets egenskaper och användningsändamål som anges i försäkringsbrevet samt försäkringsskyddets omfattning och självriskens storlek. De faktorer som inverkar på premien varierar enligt det objekt som försäkras.

Försäkringsbolaget har rätt att justera försäkringspremien vid ingången av nästa försäkringsperiod till följd av förändring i åldern hos försäkringsobjektet, försäkringstagaren, hans familjemedlemmar, de försäkrade eller egendomens innehavare. Då justeras försäkringspremien i enlighet med förändringen i den statistiska skaderisken som motsvarar förändringen i åldern.

När ålderns inverkan på skaderisken förändras, kan försäkringspremien justeras så att den bättre motsvarar risken.

I de allmänna avtalsvillkoren redogörs för de övriga situationer där försäkringsbolaget har rätt att justera försäkringspremien.

6.5.2 Indexjusteringar

Maximiersättningarna, självriskerna och försäkringspremierna justeras årligen vid ingången av nästa försäkringsperiod. Som justeringstal används poängtalet för september föregående kalenderår.

I byggnadsobjekt används byggnadskostnadsindex och i övriga objekt levnadskostnadsindex.